

AWPL szuka pomocy u władz unijnych

Przytaczmy tekst apelu w całości:

Zwracamy się do Pana, reagując na niedawno zaistniałą sytuację dotyczącą mniejszości narodowych na Litwie, ponieważ uważamy, że jest to nie do przyjęcia, gdy w zjednoczonej Europie pogwałcane są podstawowe prawa człowieka, prawa mniejszości narodowych. Naganne i niedopuszczalne jest to, że w państwie, które jest członkiem NATO i UE, ludzie są ścigani i karani za używanie języka ojczystego w życiu publicznym.

23 grudnia 2013 roku na mocy decyzji Wileńskiego Sądu Okręgowego na dyrektora administracji Samorządu Rejonu Solecznickiego Bolesława Daszkiewicza nałożono horrendalną grzywnę w wysokości około 13 000 euro za to, że ten nie spełnił obowiązku w terminie jednego miesiąca usunięcia dwujęzycznych nazw ulic z niektórych prywatnych budynków w rejonie solecznickim. Wygląda na to, że niniejsze orzeczenie sądu ma charakter czysto polityczny, a to rzuca cień na wymiar sprawiedliwości w naszym kraju, gdyż w cywilizowanym świecie trudno sobie wyobrazić sytuację, w której sąd wyższej instancji zwiększyłby wysokość kary prawie stokrotnie. Pozostaje nam ubolewać, że grzywny są nakładane za to, że mniejszości narodowe używają swego ojczystego języka na obszarach, gdzie 80 proc. ludności stanowi polska autochtoniczna mniejszość narodowa. A wszystko to dzieje się w państwie członkowskim Unii Europejskiej. Widzimy, że są stosowane represje i łamane podstawowe prawa człowieka, mianowicie prawo do używania języka ojczystego. To prowokacyjne orzeczenie sądu spowodowało wielkie niezadowolenie i protesty, które, wiele na to wskazuje, będą się tylko nasilać.

14 stycznia br. w Parlamencie Europejskim odbyło się podsumowanie i omówienie półrocznej prezydencji Litwy w Radzie UE, podczas którego prezydent Dalia Grybauskaitė publicznie okłamała społeczność międzynarodową oraz posłów do Parlamentu Europejskiego, mówiąc, że żaden z raportów międzynarodowych organizacji nie wspomina, że Litwa narusza prawa mniejszości narodowych. Te słowa pani Prezydent nas zszokowały i zaskoczyły, ponieważ mijają się z rzeczywistością i są sprzeczne z realną sytuacją mniejszości narodowych na Litwie. Potwierdzają to następujące raporty:

1. Raport Europejskiej Komisji przeciwko Rasizmowi i Nietolerancji (European Commission against Racism and Intolerance ECRI), w której KE wyraża obawy z powodu likwidacji stosowanej od 1989 do 2010 roku praktyki ochrony mniejszości narodowych. Raport podkreśla, że większość problemów mniejszości narodowych można rozwiązać na podstawie Konwencji ramowej o ochronie mniejszości narodowych Rady Europy, którą Litwa ratyfikowała jeszcze w 2000 roku. Komisja zaleca, by władze Litwy w trybie pilnym przyjęły ustawę o mniejszościach narodowych, która szczegółowo regulowałaby prawa mniejszości narodowych;
2. Rezolucja Komitetu Ministrów z 2012 r. ws. wykonywania przez Litwę postanowień Konwencji Ramowej. W niej odniesienia do praw językowych, braku regulacji prawnej, wzmocnienia systemu konsultacji z przedstawicielami mniejszości w kwestiach ich dotyczących. Rezolucja CM / ResCMN (2012) 19 w sprawie wdrażania Konwencji ramowej o ochronie mniejszości narodowych w Republice Litewskiej;
3. Raport Europejskiej Sieci Przeciwko Rasizmowi (European Network against Racism, ENAR) – raport, w którym odnotowano pogarszającą się sytuację polskiej mniejszości narodowej na Litwie;
4. W lutym 2011 r. Instytut Monitorowania Praw Człowieka w Wilnie (HRMI) w swym Raporcie Alternatywnym na podstawie Czwartego i Piątego Raportu Okresowego Litwy, który powstał w oparciu o Międzynarodową Konwencję ws. likwidacji wszelkich form dyskryminacji rasowej, podkreślił, że „Litwa charakteryzuje się niskim poziomem wiedzy o prawach człowieka wśród decydentów, urzędników państwowych, sądownictwa, mediów i generalnie społeczeństwa. Państwo powinno rozwinąć skuteczne ramy instytucjonalne i prawne w celu ochrony praw człowieka na Litwie”;
5. Raport „Freedom House” krytycznie o nowej ustawie oświatowej, która została przyjęta w marcu 2011 r. i na mocy której w roku 2013 zmuszono maturzystów do zdawania jednakowych egzaminów z języka litewskiego – na poziomie ich kolegów i koleżanek ze szkół litewskich.

6. Raport Wysokiego Komisarza Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie ds. mniejszości narodowych Knuta Vollebaeka z maja 2012 roku na temat sytuacji mniejszości narodowych na Litwie.

Raporty wyraźnie dowodzą faktu pogarszania się sytuacji mniejszości narodowych na Litwie. Nie możemy godzić się na ograniczenia naszych praw, przede wszystkim ze względu na fakt, że dbamy o dobro i przyszłość naszych dzieci. Chcemy wychowywać swoje dzieci zgodnie z naszymi tradycjami i kulturą. Język ojczysty jest podstawowym dobrem narodu. Wymienione powyżej raporty sugerują, że Prezydent jest niedoinformowana o problemach ochrony mniejszości narodowych na Litwie. Godnym uwagi jest również to, że Prezydent myli pojęcia mniejszości narodowych i migrantów.

Naszym zdaniem, dyskredytacją i ośmieszeniem Litwy na arenie międzynarodowej jest okłamywanie społeczności międzynarodowej przez najwyższe władze Litwy zamiast mówienia prawdy i pozorowanie niewiedzy o raportach tak autorytatywnych instytucji międzynarodowych i ich zawartości.

Ustawa o mniejszościach narodowych została uchwalona w styczniu 1991 roku, jednak w 2010 roku została odwołana. Już od pięciu lat prawa mniejszości narodowych nie są chronione przez żadne krajowe akty prawne, natomiast międzynarodowych standardów, stosowanych we wszystkich krajach Unii Europejskiej, Litwa nie uznaje, chociaż w 2000 roku bez zastrzeżeń ratyfikowała Konwencję ramową o ochronie mniejszości narodowych.

Zwracając Pańską uwagę na jawną dyskryminację mniejszości narodowych i naruszenia praw człowieka na Litwie, prosimy o niezwłoczne podjęcie wszelkich środków w celu ochrony praw mniejszości narodowych w naszym wielonarodowym i wielokulturowym kraju.

Posłowie na Sejm Republiki Litewskiej:

Rita Tamašunienė
Wanda Krawczonok
Zbigniew Jedziński
Michał Mackiewicz
Jarosław Narkiewicz
Leonard Talmont
Irina Rozowa
Józef Kwiatkowski